

Для ефективного та дієвого впровадження електронного поліса ОСЦПВВНТЗ необхідно забезпечити паралельне існування паперового і електронного полісів на період впровадження

Це дозволить досконало відпрацювати проект, врахувати всі особливості, усунути всі недоліки, і лише після цього вийти з ініціативою внесення змін до Закону щодо скасування паперового поліса назавжди.

Цей проект передбачає участь у ньому мільйонів людей з різними намірами, з різними знаннями, з різним досвідом, з різним розумінням, цілями. Жоден експерт не зможе передбачити наслідки всіх обставин, і тільки практика розставить всі крапки над і.

Залучення сучасних технологій у фінансову систему економіки України дозволить стати на єдиний рівень розвитку з економічно розвиненими країнами світу та продовжувати рух до якісного та ефективного функціонування в майбутньому.

1. *Розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 27 жовтня 2011 року зі всіма змінами та доповненнями.*

Кльоба Л.Г.

Національний університет «Львівська політехніка»

ФІНТЕХ – ТЕХНОЛОГІЇ, ЯКІ ПОКРАЩУЮТЬ ТА ОПТИМІЗУЮТЬ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

За останні декілька років у різних країнах світу, в тому числі в Україні, створено сотні стартапів, які займаються мобільними платежами, миттєвими переказами, онлайн-кредитуванням, об'єднуючи це терміном «фінтех». Термін «фінтех» («FinTech») активно використовують у сфері фінансів та ІТ для позначення діяльності, в ході якої для надання фінансових послуг використовуються сучасні технології. Фінтех, аббревіатура від фінансових технологій, це – впровадження інноваційних технологій у сфері створення та доставки фінансових послуг і продуктів.

Окремі аспекти теорії та практики фінансових технологій розглянуто в працях вітчизняних науковців, а саме в роботах Л.В. Жердецької, С.І. Паперника, Н.М. Пантелєєвої, М.В. Тарасюка та інших. Проте в наявних наукових працях неповною мірою знайшли відображення сучасні тенденції та практика розвитку і впровадження фінансових технологій в банківській сектор. Усе це зумовило актуальність дослідження.

Фінтех (FinTech) це галузь економіки, яка об'єднує компанії, що використовують новітні розробки для надання якісніших фінансових послуг. Фінтехами називають компанії, які належать до цієї галузі. На сьогодні Фінтех – це десятки мільярдів доларів інвестицій щороку.

Фінтех це - технології, які використовуються в секторі фінансових послуг, які в основному використовуються самими фінансовими установами. Але все більше і більше Фінтех представляє технології, які кардинально змінюють традиційні фінансові послуги, включаючи мобільні платежі, грошові перекази, кредити, збір коштів та управління активами. Компанії, зайняті в зазначеній індустрії, можна умовно поділити на дві групи:

- стартапи, які надають технічні рішення для існуючих фінансових компаній.
- стартапи, які працюють безпосередньо зі споживачами фінансових послуг [2].

Фінтех-компанії використовують новітні технології та пропонують послуги через мережу Інтернет працюючи по всьому світу. Таким чином вони не лише відразу забезпечують кращий сервіс для клієнтів, роблять банківські продукти доступнішими для різних верств населення і малого та середнього бізнесу, але і скорочують операційні

витрати. Тобто, вже роблять те, що банки лише починають. Наприклад, поки класичні фінансові установи випускають нові пластикові карти, Фінтех вчить користувачів обходитися без них.

За останні декілька років в Україні спостерігається розвиток Фінтех-компаній. Перше дослідження Фінтех-сектору в Україні презентували нещодавно проект USAID "Трансформація фінансового сектора" і UNIT.City. Як виявилось, в Україні більше 80 Фінтех-провайдерів. Вони працюють в таких напрямках: платежі та грошові перекази - 31,6%; технології та інфраструктура -19,3%; кредитування 14%; маркетплейси - 7%; іншуртех - 5,3%; діджитал і необанки - 5,3%; управління фінансами - 5,3%; мобільні гаманці - 5,3%; блокчейн - 3,4%; криптовалюта - 1,75% [3].

Для збереження конкурентоспроможності будь-якого бізнесу, необхідно постійно розвиватися. Напряму це стосується і сектору банківських послуг, споживачі яких рік від року пред'являють все більш високі вимоги до банків щодо надійності та прозорості їх діяльності, а також простоти отримання послуг. Сучасний банк також неможливо уявити без автоматизованих систем управління. Але до активного розвитку «фінтеху» банки розвивали IT-напрямок, переважно, для підвищення безпеки проведення операцій та мінімізації операційних витрат. А «фінтех» орієнтований, в першу чергу, на зручність клієнтів. Сьогодні Фінтех-компанії активно розробляють програми для здійснення фінансових операцій за допомогою мобільних телефонів, створюють платіжні агрегатори та платформи для транзакцій з альтернативними валютами, а також для залучення фінансування без участі банків, та багато чого іншого. Значна частина українських банків та фінансові компанії співпрацюють з метою отримання певної вигоди і можливостей, що поступово відкриваються у міру розвитку нових сегментів щодо впровадження досвіду у галузі широкого застосування фінансових технологій.

Окремі дослідники вважають, що Фінтех-стартапи створюють певну загрозу діяльності банків. Але більшість науковців і банкірів переконані, що конкурентний напрям вдосконалення банківського бізнесу в Україні в значній мірі залежить від співпраці й партнерства банків з Фінтех-фірмами, які інтенсивно працюють над розвитком фінансових технологій. Саме тому одними з визначальних чинників розвитку сучасного банківництва є впровадження сучасних фінансових технологій та активна співпраця з Фінтех-фірмами.

Загрозу конкурентоспроможності сучасних банків складають не безпосередньо фінансові технології (FinTech), а так звані FinTech-фірми (чи FinTech start-up), які використовують поєднання технологій, сервісу та гнучкі бізнес-структури для зниження витрат, розширення клієнтської бази й зростання ринкової частки. Саме тому банкам, для збереження конкурентоспроможності та ринкової частки, варто вибудовувати партнерські взаємовідносини із FinTech-фірмами. Таке партнерство створить низку переваг як для традиційних банків, так і для FinTech-фірм. По-перше, банки забезпечать свободу для експериментів, оскільки компанії FinTech здійснюють свою діяльність у середовищі, вільному від інфраструктурних та культурних обмежень. По-друге, традиційні банки можуть допомогти FinTech-фірмам розширити свій бізнес, надаючи фінансову інфраструктуру, капітал та доступ до їх величезної клієнтської бази. По-третє, FinTech-фірми можуть запропонувати банкам інноваційні технології для вдосконалення відносин з клієнтами, скорочення витрат та підвищення рівня кібербезпеки [1].

В Україні за останні декілька років спостерігається активізація діяльності у сфері розвитку фінансових послуг та наукових досліджень цієї тематики. Зокрема, протягом 2018–2020 р. Національний банк України планує остаточно втілити в життя концепцію політики щодо поступового зниження долі готівкового обігу на користь широкого використання безготівкових розрахунків, що передбачає до 2020 року скорочення обсягу готівки в обігу з теперішніх 18% до 12% (відносно ВВП), а рівень безготівкових платежів у локальній національній платіжній системі, який зараз становить 1,2%, повинен підвищитися як мінімум до 30%. Відповідні заходи також були передбачені Комплексною програмою розвитку

фінансового сектору України до 2020 року, яка була схвалена Національною радою реформ від 15 травня 2015 року, а також програмою співпраці з МВФ [4].

Поява інноваційних фінансових технологій обумовили важливість їх використання з метою інтенсивного розвитку банківського сектору України. За результатами аналізу останніх публікацій виявлено взаємне зацікавлення банків та Фінтех-компаній у співпраці у сфері інформаційних технологій та фінансів. Для банків особливо важливими є нові можливості у сфері управління фінансовими ресурсами, використання нових фінансових послуг та трансформації базису функціонування банківської системи. З огляду на це досить перспективними вбачаються подальші дослідження науковцями результатів розробки та впровадження нових фінансових технологій в Україні та оцінка ймовірних наслідків їх використання.

1. Жердецька Л.В. *Розвиток фінансових технологій: загрози та можливості для банків.* [Електронний ресурс] /Л.В. Жердецька, Д.І. Городинський // http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/101.pdf. 2. С.І. Паперник. *Що таке фінтех.* [Електронний ресурс] /С.І. Паперник. Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/papernyk/shcho-take-fintekh-2445080.html>. 3. Пантелєєва Н.М. *Фінансові інновації в умовах цифровізації економіки: тенденції, виклики та загрози.* [Електронний ресурс] /Н.М. Пантелєєва. Режим доступу: http://rev.kpi.zp.ua/journals/2017/3_03_uk/17.pdf. 4. Тарасюк М.В., Кощєєв О.О. *Інновації в глобальній цифровій фінансовій сфері: оцінка трансформацій* / М.В. Тарасюк, О.О. Кощєєв // *Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 131.2017 - с.94-110.*

Плотніченко І. Б.

Національний університет «Львівська політехніка»

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ОЦІНКА РИЗИКІВ ОНЛАЙН-БІЗНЕСУ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

З огляду на позицію, визначену в Міжнародних стандартах професійної практики внутрішнього аудиту [1, с. 31], адекватним слід вважати внутрішній контроль онлайн-діяльності, якщо керівництво спланувало та організувало (розробило) його у такий спосіб, який забезпечує достатню впевненість у тому, що управління ризиками організації є ефективним, і поставлені цілі й задачі будуть досягнуті продуктивно та економічно. Адже, в теперішніх умовах мінімізація ризиків бізнесу та оптимізація процесів в компаніях, впевненість у бізнес-безпеці для вітчизняних підприємств є особливо значимими.

Бізнес-ризик, згідно Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [2, с. 12], тлумачиться як «ризик, що є наслідком значущих умов, подій, обставин, діяльності чи бездіяльності, які можуть негативно вплинути на здатність суб'єкта господарювання досягти своїх цілей та реалізувати стратегії, а також ризик, що є наслідком встановлення невідповідних цілей і стратегій».

Утверджуючи пріоритет дослідження профільних ризиків, що чинять найбільший вплив на діяльність підприємства, на можливості досягнення ним визначених цілей, важливо враховувати специфіку діяльності комерційної організації в електронному середовищі. Так, О.М. Удовиченко [3, с. 86] обумовлює специфічний вплив ризику при веденні Інтернет-бізнесу на такі цілі економічного суб'єкта як: продовження операцій (загрози припинення операцій компаній), стабільність операцій та/або грошових потоків, прибутковість операцій як необхідна умова функціонування підприємства в довгостроковій перспективі, ділова репутація.

В міру особливостей функціонування електронна комерція характеризується підвищеним рівнем потенційних ризиків (рис. 1).